

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

259 ΕΙΚΟΝΕΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 1984

A
1984-13
c.3

A

1984-13

C.3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

259 ΕΙΚΟΝΕΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 1984

Παρουσίαση

Το Υπουργείο Πολιτισμού και ειδικά η Γενική Διεύθυνση Καλών Τεχνών και Αρχείων έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο να παρουσιάσει την έκθεση – 259 Εικόνες – Σύγχρονη Ισπανική Φωτογραφία – σαν αναγνώριση της φωτογραφικής δημιουργίας και σαν μέρος απόλυτα ουσιαστικό του οπτικού μας περιβάλλοντος και της πολιτικής μας ζωής. Μιά έκθεση αυτού του είδους είχε γίνει αναγκαία. Με αυτή γίνεται για πρώτη φορά η προσπάθεια να παρουσιαστεί ένα πανόραμα της φωτογραφίας θα λέγαμε των τελευταίων στιγμών και περισσότερο των τελευταίων ημερών μας.

Πράγματι τα έργα που συμπεριλαμβάνονται σ' αυτό τον κατάλογο αποτελούν τον κορμό της φωτογραφίας που γίνεται σήμερα στην Ισπανία. Με αυτή την έκθεση το Υπουργείο μας θέλει να υπογραμμίσει το ενδιαφέρον που έχει για τη φωτογραφία και που αναμφίβολα θα συνεχίσει να διατηρεί.

Μερικές από τις φωτογραφίες της έκθεσης θα αποτελέσουν σίγουρα τη βάση πάνω στην οποία θα εξελιχθεί στη χώρα μας αυτό το μέσο καλλιτεχνικής έκφρασης. Όπως και να έχει με αυτή την έκθεση ενσωματώνεται στο καλλιτεχνικό πλαίσιο και στην πολιτιστική πολιτική η πιό δραστήρια γενιά φωτογράφων του περιβάλλοντός μας. Και αυτό χρησιμεύει σαν απόδειξη της αξιοζήλευτης υγιούς κατάστασης της φωτογραφικής δημιουργίας στην Ισπανία, που είναι άξια ιδιαίτερης μεταχείρισης.

Manuel Fernandez Miranda,
Γενικός Διευθυντής Καλών Τεχνών και Αρχείων

Δεν είμαστε παρά μια φωτογραφία

Francisco Calvo Serraller

Όπως το έχουν κάνει με οξύνοια ο Roland Barthes και η Susan Soutaz, τη φωτογραφία πρέπει να συνεχίσουμε να την σκαλίζουμε. Να μην είμαστε καθόλου ικανοποιημένοι για το ότι κατορθώσαμε την καλλιτεχνική της αναγνώριση, την είσοδό της στα μουσεία. Αυτό είναι πολύ καλό αλλά έχει ήδη χάσει το αισθητικό του ενδιαφέρον και έχει γίνει ένα απλό κοινωνιολογικό γεγονός. Δηλαδή: κάτι που αποκλειστικά αποκαλύπτει τον μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό πολιτιστικής εξέλιξης μιας χώρας. Εάν πρόκειται γι' αυτό, ο βαθμός της χώρας μας σ' αυτό τον τομέα δεν είναι ακριβώς θαυμάσιος αλλά θα μου επιτρέψετε να μην υπερβάλλω στην προκειμένη περίπτωση σε μαχητικό προσηλυτισμό.

Με προσελκύει τώρα αυτό το άλλο επείγον θέμα που έλεγα στην αρχή: να θέσω αυτό πού κάνει ακόμα τη φωτογραφία ανένταχτη με λίγα λόγια: αυτό το επιπλέον που υπάρχει σ' αυτήν αν την κρίνουμε με τα παραδοσιακά καλλιτεχνικά κριτήρια και που, δ.τι και αν είναι, θα την προσδιορίσει στο μέλλον με λαμπρή ακρίβεια. Με αυτή την έννοια είχε δίκιο ο Barthes όταν, σχολιάζοντας την παρανοϊκότητα με την οποία το φάντασμα της ζωγραφικής πολέμησε την ιστορική αρχή της φωτογραφίας, είπε δι: «η ζωγραφικομάνια δεν είναι παρά μία υπερβολή αυτού που η φωτογραφία σκέφτεται για τον εαυτό της». Σ' αυτόν, δικαιολογημένα, φαινόταν δύος μιά ανώριμη σκέψη, ντροπαλή, και τόλμησε να υπονοήσει μιά πιό βαθειά εξάρτηση της φωτογραφίας από το θέατρο, από ένα θέατρο σκιών, πένθιμο, μία συλλογή παγωμένων στιγμιότυπων.

Έν πάση περιπτώσει, πάλι κατά τον Barthes, υπάρχει στη φωτογραφία, που τραβιέται με αστραπιά ταχύτητα και που πιθανόν να είναι η πιό τέλεια μηχανή του χρόνου, μιά μυστηριώδης έννοια της ασημαντότητας που μας ξεφεύγει. Αντίθετα απ' αυτό που συμβαίνει στην τέχνη, σ' αυτήν, π.χ. η συγκεκριμενοποίηση των πιο μικρών λεπτομερειών του θέματος είναι αυτό που περισσότερο μας εντυπωσιάζει. Καλή ή κακή να είναι η φωτογραφία, μας είναι δύσκολο να αξιολογήσουμε το περιεχόμενο, γιατί χωρίς να το καταλάβουμε αρχιζουμε να προσδιορίζουμε ένα συγγενή, ένα πρόσωπο, μιά εποχή. Ό,τι και να συμβεί, η φωτογραφία είναι εξάλλου ένα εργοστάσιο αναμνηστικών, και από τη φύση της καλλιεργεί τη νοσταλγία, την ψυχολογική διχοτόμηση. Περισσότερο από μιά μοντέρνα τέχνη, δεν θα είναι στην πραγματικότητα το μοντέρνο μάτι, ο πιό αυθεντικός τρόπος να κοιτάζει κανείς; Ο ρόλος της φωτογραφίας στην αισθητική μόρφωση του σύγχρονου ανθρώπου είναι ακόμη ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα. Αυτοί που γνωρίζουν πολλά πάνω σ' αυτό, είναι οι ζωγράφοι, που υποφέρουν αναγκαζόμενοι να παγώσουν τις ζεστές τους αισθήσεις για να αποτυπώσουν μιά εικόνα και πάνω απ' όλα γνωρίζουν την επίπονη διαδικασία που πρέπει να υποστούν μέχρι να φθάσουν σε μιά συνθετική σχηματοποίηση. Λοιπόν, η φωτογραφία είναι ένα ψυγείο που τις παράγει στη σειρά. Τώρα βλέπουμε φωτογραφικά, τα μάτια μας τραβάνε συνέχεια στιγμιότυπα: το βλέμμα μας έγινε κρύο, απομακρυσμένο, σκεπτικό. Πού θα φθάσουμε;

Πιστεύω ότι στο μέλλον, περισσότερο από το να διερωτάται κανείς για το τί σκεπτόμασταν εμείς για τη φωτογραφία, θα σκεπτόμαστε βάσει αυτής. Δεν είμαστε παρά μά φωτογραφία.

Επάγγελμα βρωμόστομος

Juan Luis Cebrian

Το να υποστηρίξουμε ότι η φωτογραφία είναι ένας από τους πιό γνήσιους κλάδους της δημοσιογραφίας και όχι μόνο της τέχνης, μου φαίνεται μιά υποχρέωση και μιά απόλυτη ανάγκη που γιά πολύ καιρό έχει παραμεληθεί. Ενώ συχνά συνδέουμε τη λογοτεχνία με τη δημοσιογραφία, δεν είναι τόσο πολλές οι επαφές των δημιουργών της κάμερας με τους δημοσιογράφους του γραπτού λόγου. Κανείς δεν θάπρεπε να αμφιβάλλει ότι ένας φωτορεπόρτερ είναι κυριολεκτικά ένας δημοσιογράφος: Δεν έχει άλλη λύση, αν θέλει να κάνει το καθήκον του, από το να βρίσκεται ακριβώς εκεί όπου δημιουργείται η ειδηση, ούτε και άλλη ευκαιρία, αν δεν συγχρονιστεί με το γεγονός. Οι δημοσιογραφικές σχολές και οι πανεπιστημιακές Σχολές Πληροφοριακών Επιστημών της χώρας μας δύμας παραμέλησαν δυστυχώς την εκπαίδευση αυτών των επαγγελματιών που τις περισσότερες φορές αναγκαστικά είναι αυτοδιδάκτοι. Οι εξαιρετικοί φωτογράφοι τύπου που υπάρχουν στην Ισπανία, είναι αποτέλεσμα μιάς προχειρότητας και πάλης για ατομική επιβίωση. Τα έργα τους περιέχουν όλη τη δύναμη των φυσικών τάσεων που ονομάζουμε κλίση, στις οποίες συνήθως προστίθεται μια σοφά αφομοιωμένη τέχνη. Άλλα συχνά τους λείπει το αναγκαίο κριτικό πνεύμα, οι βάσεις γιά μιά αυστηρή ανάλυση της πραγματικότητας. Οπωσδήποτε δεν φταινε αυτοί.

Αφού σ' αυτή τη χώρα οι επαγγελματίες της πληροφόρησης και της εικονογράφησης εξακολουθούν να είναι μπλεγμένοι σε κλαδικές διαμάχες σχετικές με τη χορήγηση ενός τίτλου ή την απόκτηση μιας ταυτότητας, το περιεχόμενο του ίδιου τους του επαγγέλματος έχει επικίνδυνα αποσυντεθεί. Ανεπανόρθωτα θα έλεγα εγώ σ' αυτή την περίπτωση αν δεν υπήρχε ο καθαρός ενθουσιασμός και η ακλόνητη προσωπική θέληση μερικών από τους ίδιους τους φωτογράφους. Γι' αυτούς θέλω να προσθέσω μερικά λόγια: Μέσα στην πληθώρα των ειδών που αποτελούν αυτό που συνηθίζουμε να αποκαλούμε τέταρτη εξουσία, η φωτογραφία είναι το πιό περιεκτικό και μπερδεμένο, το πιό δύσκολο, ζωτικό και σαν άγριο που είναι, το λιγότερο εξημερωμένο. Πιθανόν γι' αυτό το λόγο και το πιό δύορφο. Ένας φωτογράφος είναι πάντοτε ένας παράξενος τύπος σε ένα ειδησεογραφικό πρακτορείο. Πάρα πολλές φορές κακομεταχειρισμένος από αυτούς που κρατάνε την πέννα και πολλές άλλες φορές κακομεταχειρίζοντας τους αρχισυντάκτες, ο φωτογράφος ξέρει προκαταβολικά ότι το επάγγελμά του τείνει να θεωρηθεί σαν μιά υποδεέστερη δουλειά. Γι' αυτό το λόγο γενικά είναι δύστροποι, κακόστομοι και καυγατζήδες. Πιάνουν με τα χέρια τους τον παράδεισο της προμάντευσης και το καθαρτήριο της ομορφιάς και είναι ικανοί να ρισκάρουν τη ζωή τους για να βγάλουν ένα καδράρισμα

που τους φαίνεται πιό εκφραστικό. Είναι αδύνατο να συνεργαστεί κανείς μαζί τους αν δεν τους αγαπά, αλλά είναι πάλι ανώφελο να θέλει να αγνοήσει κανείς ότι η τρυφερότητά τους είναι σφυρηλατημένη με κτυπήματα. Η δημοσιογραφία του αιώνα μας θα ήταν μιά κοροϊδία αν δεν υπήρχαν οι φωτογράφοι και οι κάμερες της τηλεόρασης. Οι φωτογράφοι λοιπόν αξίζουν μια έκθεση και πάνω απ' όλα την απόδοση φόρου τιμής.

Αυτές οι διακόσες πενηνταεννιά εικόνες

Luis Revenga

Αυτή η έκθεση δεν ισχυρίζεται ότι είναι πλήρης, δείχνει μονάχα ένα μέρος της επίκαιρης σημασίας της φωτογραφίας στη χώρα μας που είναι όμως μεγάλη. Η σύγχρονη φωτογραφία στην Ισπανία είναι πολύ πλούσια σε περιεχόμενο, και οι εικόνες που συνήθως βλέπουμε έχουνε κάτι το κοινό: ακρίβεια και ομορφιά, ποιότητες που δικαιολογούν την αποκλειστική αφοσίωση των φωτογράφων μας στην άσκηση της φωτογραφικής τους δουλειάς, στο επάγγελμά τους.

'Οσον αφορά την επιλογή των φωτογράφων και την κατάταξή τους στα διάφορα τμήματα της παρούσας έκθεσης, με τους κινδύνους που περιέχονται σ' αυτές, πρέπει να πούμε το εξής: αν θέλουμε να παρακολουθήσουμε και να καταλάβουμε τη σύγχρονη Ισπανική φωτογραφία πρέπει να αρχίσουμε από την επαγγελματική και καλλιτεχνική συνέπεια του δασκάλου Francesc Català-Roca και στην εξέλιξή του τόσο αναγκαίου όσο και αναπόφευκτου ρεαλισμού της δεκαετίας του πενήντα του οποίου ο βασικός εκπρόσωπος είναι ο Gabriel Cuallado στο έργο του οποίου συναντώνται τέλεια μορφή και περιεχόμενο. Σ' αυτά τα πραγματα είναι που θα βρούμε τις πιο μακρινές αλλά και τις πιο κοντινές αναφορές. Μετά θα είναι απαραίτητο να λάβει κανείς υπόψη τα ρεύματα επίδρασης πού, σαν ένας χείμαρρος, μας ήλθαν από τον Αγγλοσαξωνικό κόσμο στα μέσα της δεκαετίας του εξήντα και μας πληροφόρησαν τη δεκαετία του εβδομήντα. Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Λος Άντζελες. Εκείνες οι εικόνες και κείμενα μορφοποίησαν και ανανέωσαν την οπτική μας αντίληψη και την αισθητική μας γιά τα όσα είχαν συμβεί μέχρι τότε. Όσον αφορά τον κόσμο της εικόνας η αλλαγή ήταν πιό φανερή και πιό εύκολα αντιληπτή στον τομέα της φωτογραφίας, μόδας και διαφήμισης.

Στο πρώτο τμήμα 95 × 9 εικόνες προσκαλέστηκαν να συμμετάσχουν περισσότεροι φωτογράφοι αλλά γιά διάφορους λόγους μερικοί προτίμησαν να αντιπροσωπευθούν στην έκθεση με λιγότερα έργα και, επομένως, σε άλλο τμήμα. Αν μας φάνηκε ενδιαφέρον να δείξουμε ένα μεγαλύτερο αριθμό έργων μερικών δημιουργών, ήτον μόνο γιά να κάνουμε πιό κατανοητή την εργασία ενός φωτογράφου, την πρόσοδό της και την εξέλιξή της. Σ' αυτό το τμήμα, όπως φαίνεται στην περίπτωση του Jaume Blassi, δεν ήταν αναγκαίο τα έργα που θα εκτίθεντο να ανήκουν στα τελευταία τέσσερα χρόνια. Πιστεύουμε ότι αυτός ο χειρισμός είναι ενδιαφέρων διότι στο έργο του μπορούμε να διαπιστώσουμε τη συγχώνευση δύο τύπων που είναι τέλεια ριζωμένοι στη φωτογρα-

φική τους κουλτούρα: του Jose Ortiz de Echagüe και του Mouséios Αφηρημένης Τέχνης της Cuenca, με όλα όσα αυτοί οι δύο σημαίνουν σε κάποια συγκεκριμένη στιγμή, πηγές που πάρθηκαν και αφομοιώθηκαν στο τελειοποιημένο και ωραίο έργο του Jaume Blassi.

Στην επεξεργασία αυτού του τομέα όπως και των άλλων λήφθηκαν υπόψη επίσης η θεματική ποικιλία και οι διαφορές των αισθητικών απόψεων. Ο Schommer, ο José Badia, ο Humberto Rivas — η ακρίβεια και η ομορφιά των πορτραίτων τους —, ο Tony Catany, ο Koldo Chamorro — μιά μεγάλη ικανότητα έκπληξης χαρακτηρίζει πάντα τις φωτογραφίες τους. Με αυτή την έννοια πρέπει να πούμε ότι στο πάθος να φωτογραφηθεί η βαθειά και αυθεντική Ισπανία θα ήταν ισάξια παραδείγματα τα έργα της Cristina García Rodero και του Ramon Zabalza.

Ήταν ενδιαφέρον να δει κανείς την τυποποιημένη δουλειά ενός δημιουργού. Όσον αφορά τον Manuel Laguillo, πιστεύουμε ότι η έκθεση του Orthos, τον Μάιο του 1983, σήμανε τη συνάντηση με ένα καλλιτέχνη, την αναγνώριση της αξίας ενός φωτογράφου που είχε διακριθεί για τα πειράματά του με πλάκες μεγάλου μεγέθους και με γαλακτώματα παλιών εποχών. Το ίδιο είχε συμβεί τον Μάρτιο του ίδιου χρόνου με μιά άλλη έκθεση, Sil-lepsis, στην οποία ο Manuel Esclusa, ανεξάρτητα απ' το μέγεθος των επιφανειών που παρουσίαζε, μας αποκάλυπτε ένα δημιουργό που περιγράφει και περιγράφεται, που μας ανάγκαζε με την πρότασή του να δούμε και να αισθανθούμε με ένα συγκεκριμένο τρόπο, τον δικό του.

Μιλώντας γιά σημαντικές εκθέσεις σ' αυτή τη δεκαετία δεν πρέπει να παραλείψουμε την ανθολογική του Gabriel Cuallado στο Διεθνές Κέντρο Φωτογραφίας, Βαρκελώνη, 1982, και την αφιερωμένη στον ζωγράφο Joan Miró από τον Catala-Roca, στην γκαλερύ Maeght, Βαρκελώνη, Ιούλιος του 1983. Καί, έξω επό την Ισπανία, αυτή του Alberto Schommer στην Visual Studies Workshop του Rochester, Νέα Υόρκη, και αυτή του Joan Fontcuberta στις γκαλερύ Zabriskie, τον περασμένο Νοέμβριο στο Παρίσι και προσεχώς στη Νέα Υόρκη. Μιά άλλη έκθεση που θα πραγματοποιηθεί τον Ιανουάριο του 1984 στην γκαλερύ Keu Demy της Brescia, Ιταλία, αυτή δηλαδή του Eduardo Olivella θα έχει ένα προφανές ενδιαφέρον, γιατί σ' αυτήν ο φωτογράφος συνεχίζει το ενδιαφέρον πείραμα που τον απασχολεί τώρα και του οποίου δείγματα μπορούμε να δούμε στην παρούσα έκθεση.

Το δεύτερο τμήμα έχει τίτλο 99 εικόνες. Βέβαια θα μπορούσαν να είναι πολύ περισσότερες. Γιά λόγους που τώρα δεν μας απασχολούν θα διαπιστώσουμε όλοι σημαντικές απουσίες: του Ramon Massats, που χωρίς αμφιβολία θα εμφανιστεί ξανά στη Φωτογραφική Άνοιξη της Βαρκελώνης: του Josep Rigol, του οποίου οι εργασίες μέχρι το 1979 τοποθετούν το έργο του σε μιά ξεχωριστή θέση: του Enric Aguilera ή του Javier Guardans που το βιβλίο του, Zahara 22, Βαρκελώνη 1983, που εκδόθηκε σε συνεργασία με τον ζωγράφο Arranz-Bravo, δείχνει το ενδιαφέρον και τη δεξιοτεχνία των φωτογραφών του. Άλλες εκδόσεις εξίσου ενδεικτικές της καλής κατάστασης της σύγχρονης φωτογραφίας στην Ισπανία ήταν το βιβλίο «Έντεκα φωτογράφοι», εκδόσεις Poniente,

Μαδρίτη 1983, επιλογή από Eduardo Momeñe, και το περιοδικό Photovisión με διευθυντή τον Adolfo Martinez.

Όσον αφορά την επιλογή και την αναθεώρηση τόσο μεγάλου αριθμού ντοσιέ, θα πούμε ότι λυπόμαστε μόνο γιά την απουσία αυτοπροσωπογραφιών και γυμνών. Οι εξαιρέσεις ήταν ελάχιστες.

Όταν θυμάμαι εκείνες τις μέρες της επιλογής δεν θέλω να παραλείψω το ξαναδιάβασμα στο έργο Enrique de Ofterdingen, του Novalis: «Πράγματι είναι αλήθεια ότι μόνο με μιά σοφή κατανόηση χρωμάτων είναι δυνατό να αναδειχθεί η κρυμμένη ομορφιά του ορατού κόσμου, μοιάζοντας τότε να ανοίγει ένα καινούριο και ανώτερο μάτι».

Άν και τα παρακάτω φωτογραφικά είδη δεν είναι αποκλειστικά τα μοναδικά που καλλιεργούνται στην Ισπανία — η φωτογραφία της αρχιτεκτονικής, τόσο εσωτερικού όσο και εξωτερικού χώρου, το βιομηχανικό σχέδιο κλπ. μπορούσαν να αντιπροσωπεύθουν επίσης από εξαίρετους επαγγελματίες και καλλιτέχνες —, θεωρήσαμε ωφέλιμο το να μην επαναλάβουμε ονόματα (ο Catala-Roca, π.χ., φωτογραφίζει τέλεια εσωτερικούς και εξωτερικούς αρχιτεκτονικούς χώρους και η εργασία του σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα Rafael Moneo αξίζει μόνη της μιά μονογραφική έκθεση) και πάλι να ασχοληθούμε μόνο με τα πιό αντιπροσωπευτικά. Έτσι θα μιλήσουμε αποκλειστικά γιά τα εξής πέντε φωτογραφικά είδη:

Φωτορεπορτάζ: Είναι το είδος που κυριαρχεί και αυτό που έχει την μεγαλύτερη δύναμη. Μιά εικόνα, μιά φωτογραφία, μπορεί να κατευθύνει την κοινή γνώμη περισσότερο από κάθε άλλο είδος γραπτού ή οπτικοακουστικού λόγου. Στην Ισπανία μέρα με τη μέρα κατακτάται ένα ψηλότερο επίπεδο τεχνικής τελειοποίησης και επικοινωνίας, και κριτικής συνείδησης.

Πορτραίτο: Συνεχίζει να καλλιεργείται και υπάρχουν μεγάλοι καλλιτέχνες όπως μπορεί να το δει κανείς στην έκθεση παρ' όλο που δυστυχώς δεν υπάρχουν στις πόλεις μας αυτά τα στούντιο όπου αυτή η ειδικότητα εξασκείται με τη νοητική και αισθητική ακρίβεια, προϋποθέσεις χωρίς τις οποίες το αυθεντικό πορτραίτο δεν υπάρχει.

Κόσμος και τοπίο: Ευτυχώς διατηρούμε τη μνήμη και την εικόνα μερικών τοπίων και των κατοίκων τους χάρη στην αγάπη που γι' αυτά τρέφουν τόσοι και τόσοι φωτογράφοι. Στην παρούσα έκθεση είναι αξιοσημείωτες οι περιπτώσεις των Eduardo Subias και Imilchil στο Μαρόκο, και του Guerino Avango με τα δένδρα και τα ποτάμια του.

Μόδα και διαφήμιση: Οι φωτογράφοι που στην τέχνη τους καλλιεργούν αυτό το είδος, οπωσδήποτε το πιό επικερδές του φωτογραφικού επαγγέλματος έχουνε πολλές φορές γι' αυτό το λόγο αλυσοδεμένη τη φαντασία τους. Εάρουν όμως να ξεφεύγουν συνεχώς και εφευρίσκουν και δημιουργούν καινούριες μορφές και σχεδόν πάντα κατορθώνουν να μάς εκπλήσσουν με ασυνήθιστες εικόνες με τις οποίες καμιά φορά προωθούν έντονα τις πλαστικές τέχνες. Έχουν εξ άλλου την μεγάλη ευθύνη μαζί με τους φωτορεπόρτερς σε σχέση με τη φωτογραφία μιά που τά έργα τους είναι τα πιό διαδεδομένα. Και είναι αυτοί που συμβάλλουν περισσότερο στη διαμόρφωση ή παραμόρφωση του οπτικού πεδίου μας.

Όσον αφορά τα βραβεία δεν είναι τίποτα περισσότερο από βραβεία. Πράγμα που δεν πρέπει να ξεχάσει κανείς.

Θέλω να ευχαριστήσω τους καλλιτέχνες που συμμετέχουν στην έκθεση για τη συνεργασία τους όπως επίσης τις γκαλερύ Eude της Βαρκελώνης και Forum της Ταρραγόνας. Ευχαριστώ θερμά επίσης τους συγγραφείς των διαφόρων κειμένων του παρόντος καταλόγου. Και τέλος ευχαριστώ όσους συντάξαν στην πραγματοποίηση της έκθεσης αυτής.

Μαδρίτη, Δεκέμβριος 1983

Κατάλογος

I. 9 Φ. × 9 εικόνες

1. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. Βαριελώνη, 1953
2. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. Χερόνια, 1954
3. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. Καστίλλη, 1956.
4. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. Μπελμόντε (Κουένκα), 1956
5. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. 1981
6. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑ ΡΟΚΑ. Αλφαχαρίν (Θαραγκόθα) 1982.
7. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. Γκραφίττι, 1982.
8. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. 1982.
9. ΦΡΑΝΘΕΣΚ ΚΑΤΑΛΑ ΡΟΚΑ. 1982.
10. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
11. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
12. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
13. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
14. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
15. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
16. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
17. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
18. ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΚΟΥΑΛΛΑΔΟ. Από τη σειρά Ελ Ράστρο, 1980.
19. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Από το βιβλίο Χερέθ, 1981.
20. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Από το βιβλίο Χερέθ, 1981.
21. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Από το βιβλίο Χερέθ, 1981.
22. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Όρια, 1983.
23. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Όρια, 1983.
24. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Διπλή σελίδα, Ριβιέρα, 1983.
25. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Διπλή σελίδα, Θέσαρ Μανρίκε, 1983.
26. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Βασούλκα, Βιντεοπορτράιτο, 1983.
27. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΩΜΜΕΡ. Βασούλκα, Βιντεοπορτράιτο, 1983.
28. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. Χώρος. Σχέση 3 (3.α), 1981.
29. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. Χώρος. Σχέση 3 (1.α), 1982.
30. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. Χώρος. Σχέση 3 (2.α), 1982.

31. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. Χώρος. Σχέση 6 (1.a), 1982.
32. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. Χώρος. Σχέση 6 (2.a), 1982.
33. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. Χώρος. Σχέση 6 (3.a), 1982.
34. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. 1983.
35. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. 1983.
36. ΧΟΣΕ ΜΠΑΔΙΑ. 1983.
37. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1979.
38. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1980.
39. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1981.
40. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1981.
41. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1982.
42. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1982.
43. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1983.
44. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1983.
45. ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΡΙΒΑΣ. 1983.
46. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
47. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
48. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
49. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
50. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
51. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
52. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
53. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
54. TONY KATANY. Καλοκαίρι στη Μαγιόρκα, 1983.
55. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Παμπλόνα, Σαν Φερμίν, 1972.
56. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Γιορτή του Απρίλη. Σεβίλλια, 1973.
57. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Καλάμια. Κουένκα, 1974.
58. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Βενεζουέλα, 1975.
59. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Ινδιάνος Κέτσουα. Κούθκο, 1978.
60. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Έρημος των αγελάδων. Περού, 1978.
61. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Οικογένεια Κέτσουα. Κούθκο, 1978.
62. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Ινδιάνος Τσιπάϊα. Βολιβία 1981.
63. ΧΑΟΥΜΕ ΜΠΛΑΣΙ. Ινδιάνος Τσιπάϊα. Βολιβία 1981.
64. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
65. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
66. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
67. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
68. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
69. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
70. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.

71. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
72. ΚΟΛΔΟ ΤΣΑΜΟΡΡΟ. Από τη σειρά Μαγική Ισπανία, 1976 - 83.
73. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Πλημμύρες στη Χώρα των Βάσκων, Οκτώβρης 1983.
74. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
75. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
76. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
77. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ Από τη σειρά. Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
78. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά. Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
79. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά. Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
80. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.
81. ΜΑΝΟΥΕΛ ΛΑΓΙΛΛΙΟ. Από τη σειρά Η θάλασσα που ήρθε μέσα από τη γη. Οκτώβριος, 1983.

II. 99 Εικόνες

82. ΧΟΥΛΙΟ ΑΛΒΑΡΕΘ ΓΙΑΓΚΟΥΕ. 1982.
83. ΧΟΥΛΙΟ ΑΛΒΑΡΕΘ ΓΙΑΓΚΟΥΕ. 1982.
84. ΑΜΕΡΙΚΑ ΣΑΝΤΣΕΘ. 1983.
85. ΕΝΡΙΚΕ ΑΜΕΘΚΙΤΑ. 1982.
86. ΠΑΜΠΛΟ ΑΡΤΕΤΣΕ. 1981.
87. ΔΑΒΙΔ ΜΠΑΛΣΕΛΣ. 1981.
88. ΛΙΟΥΙΣ ΜΠΟΒΕΡ. 1980.
89. ΛΙΟΥΙΣ ΜΠΟΒΕΡ. 1981.
90. ΛΙΟΥΙΣ ΜΠΟΒΕΡ. 1981.
91. ΧΟΣΕ ΜΑΡΙΑ ΝΤΙΑΖ ΜΑΡΟΤΟ. Βικάλβαρο, 1981.
92. ΑΝΤΩΝΙΟ ΜΠΟΥΕΝΟ. Γυμνό με μονόλιθο, 1982.
93. ΑΝΤΩΝΙΟ ΜΠΟΥΕΝΟ. Γραφίτης σε δωμάτιο, 1983.
94. ΚΑΡΛΟΣ ΚΑΝΟΒΑΣ. Από τη σειρά Πονεμένα φυτά, 1982.
95. ΚΑΡΛΟΣ ΚΑΝΟΒΑΣ. Από τη σειρά Πονεμένα φυτά, 1982.
96. ΚΑΡΛΟΣ ΚΑΝΟΒΑΣ. Από τη σειρά Πονεμένα φυτά, 1982.
97. ΓΚΟΝΘΑΛΟ ΚΑΡΕΑΓΚΑ. Στήλες, 1983.
98. ΓΚΟΝΘΑΛΟ ΚΑΡΕΑΓΚΑ. Σούρουπο, 1983.

99. ΛΟΥΙΣ ΚΑΡΡΕ. 1982.
100. ΛΟΥΙΣ ΚΑΡΡΕ. 1982.
101. ΛΟΥΙΣ ΚΑΣΑΛΣ. Θελέστε, 1980.
102. ΛΟΥΙΣ ΚΑΣΑΛΣ. Ομάδα Χαζόμ, 1980.
103. ΛΟΥΙΣ ΚΑΣΑΛΣ. Παλάτι της Καταλανικής φυσικής, 1981.
104. ΜΑΡΓΚΑ ΚΛΑΡΚ. Καλώδια, 1980.
105. ΜΑΡΓΚΑ ΚΛΑΡΚ. Οι Ράμπλας, 1982.
106. ΜΑΡΓΚΑ ΚΛΑΡΚ. Ρυθμοί. Λονγκ Αϊλαντ, 1983.
107. ΒΙΘΕΝΤΕ ΝΤΕΛ ΑΜΟ. Σάρκε, Λισσαβώνα, 1981.
108. ΒΙΘΕΝΤΕ ΝΤΕΛ ΑΜΟ. Αυτοπροσωπογραφία με γυναικά.
Κόνευ Αϊλαντ (Νέα Υόρκη), 1982.
109. ΚΛΕΜΕΝΤΕ ΝΤΕΛΚΑΔΟ ΛΟΠΕΘ. 1982.
110. ΜΑΝΕΛ ΕΣΚΛΟΥΣΑ. Σιλ-Λέπσις. Ιότ, 1979 - 80.
111. ΜΑΝΕΛ ΕΣΚΛΟΥΣΑ. Σιλ-Λέπσις. Βιαράντι, 1980.
112. ΜΑΝΕΛ ΕΣΚΛΟΥΣΑ. Σιλ-Λέπσις. Μπαλς.
113. ΜΑΝΟΥΕΛ ΦΑΛΘΕΣ. 1981.
114. ΜΑΝΟΥΕΛ ΦΑΛΘΕΣ. 1981.
115. ΤΖΟΑΝ ΦΟΝΤΚΟΥΜΠΕΡΤΑ. Χωρίς τίτλο, 1980.
116. ΤΖΟΑΝ ΦΟΝΤΚΟΥΜΠΕΡΤΑ. Χωρίς τίτλο, 1980.
117. ΤΖΟΑΝ ΦΟΝΤΚΟΥΜΠΕΡΤΑ. Χωρίς τίτλο, 1980.
118. ΠΕΡΕ ΦΟΡΜΙΓΕΡΑ. 1982.
119. ΠΕΡΕ ΦΟΡΜΙΓΕΡΑ. 1982.
120. ΦΕΡΡΑΝ ΦΡΕΓΞΑΣ. Βαρκελώνη, 1981.
121. ΦΕΡΡΑΝ ΦΡΕΓΞΑΣ. Φλωρεντία, 1981.
122. ΦΕΡΡΑΝ ΦΡΕΓΞΑΣ. Βενετία, 1981.
123. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΓΚΑΡΩΙΑ ΑΛΙΞ. Οι γονείς μου, 1982.
124. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΓΚΑΡΩΙΑ ΑΛΙΞ. Χωρίς τίτλο, 1983.
125. ΚΡΙΣΤΟΜΠΑΛ ΧΑΡΑ. Ανδαλουσία, 1980.
126. ΚΡΙΣΤΟΜΠΑΛ ΧΑΡΑ. Ανδαλουσία, 1980.
127. ΚΡΙΣΤΟΜΠΑΛ ΧΑΡΑ. Σόρια, 1980.
128. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΧΕΡΡΑΕΘ. 1980.
129. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΧΕΡΡΑΕΘ. 1980.
130. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΧΕΡΡΑΕΘ. 1981.
131. ΧΟΣΕ ΜΑΡΙΑ ΧΟΛΓΚΑΔΟ ΜΠΡΕΝΕΣ. Αρκος ντε λα Φρουτέρα, 1980.
132. ΧΟΣΕ ΜΑΡΙΑ ΧΟΛΓΚΑΔΟ ΜΠΕΡΕΝΣ. 1981.
133. ΡΑΦΑΕΛ ΛΕΒΕΝΦΕΛΝΤ. Σκουλίκι Μαδρίτη, 1981.
134. ΡΑΦΑΕΛ ΛΕΒΕΝΦΕΛΝΤ. MOYNTIAΛ 82, 1982.
135. ΡΑΦΑΕΛ ΛΕΒΕΝΦΕΛΝΤ. Οι Πειρατές, 1983.
136. ΘΕΦΕΡΙΝΟ ΛΟΠΕΘ. Ο συνηθισμένος περίπατος, 1982.
137. ΘΕΦΕΡΙΝΟ ΛΟΠΕΘ. Ιερά Βήματα το Μάιο, 1982.

138. ΛΟΥΙΣ ΠΛΑΘΙΔΟ ΛΟΠΕΘ ΚΑΜΠΑΛΙΕΡΟ. Γκρίζα και υφάνσεις. Σπουδή, 1983.
139. ANTONIO MARKOS. Εξώφυλλο, 1983.
140. XABIER MAOUALEON. Σιμπαχρόμ, 1983.
141. ΕΔΟΥΑΡΔΟ MOMENIE. 1983.
142. ΕΔΟΥΑΡΔΟ MOMENIE. 1983.
143. ΕΔΟΥΑΡΔΟ MOMENIE. 1983.
144. RAFAEL NAVARRO. 1980.
145. ΛΟΥΙΣ ΟΡΤΣΑΝΤΟΡΕΝΑ. 1982.
146. ΛΟΥΙΣ ΟΡΤΣΑΝΤΟΡΕΝΑ. 1982.
147. ΕΔΟΥΑΡΝΤ ΟΛΙΒΕΛΙΑ. Κρυστάλινο παλάτι. Μαδρίτη, 1982.
148. ΕΔΟΥΑΡΝΤ ΟΛΙΒΕΛΙΑ. Μεγάλη Σχολή Αγίου Ιωάννη Ευαγγελιστού. Βενετία, 1982.
149. ΕΔΟΥΑΡΝΤ ΟΛΙΒΕΛΙΑ. Σχολή Αγίας Άννας, 1982.
150. ΛΟΥΙΣ ΟΡΤΙΩ ΛΑΡΑ. Λα Ράμπιντα, 1982.
151. ΛΟΥΙΣ ΠΕΡΕΘ ΜΙΝΓΕΘ. Ριαγουέλας, 1982.
152. ΛΟΥΙΣ ΠΕΡΕΘ ΜΙΝΓΕΘ. Οι τέσσερεις εποχές. Ριαγουέλας, 1982.
153. ΛΟΥΙΣ ΠΕΡΕΘ ΜΙΝΓΕΘ. Χάβεα, 1983.
154. ΚΑΡΛΟΣ ΠΕΡΕΘ ΣΙΚΙΕΡ, 1983.
155. MARTA POBO. Βαρκελώνη, Χιονιάς του '83, 1983.
156. MARTA POBO. Πρόβα δύπερας, 1983.
157. MARTA POBO. Πρόγευμα, 1983.
158. VALENTIN SAMA. 1983.
159. VALENTIN SAMA. 1983.
160. VALENTIN SAMA. 1983.
161. ΛΕΟΠΟΛΔ ΣΑΜΣΟ. Ο Άλμπερτ Βιδάλ στο θέατρο Ρεγκίνα, 1983.
162. ΚΑΡΛΟΣ ΣΒΑΡΤΣ. 1981.
163. ΚΑΡΛΟΣ ΣΒΑΡΤΣ. 1981.
164. ΚΑΡΛΟΣ ΣΒΑΡΤΣ. 1983.
165. MARTA SENTIS. Ρόκπορτ, Μάγγε, 1983.
166. MANEL SERRA NTE RIPERA. Προσωπική σειρά, 1983.
167. MANEL SERRA NTE RIPERA. Προσωπική σειρά, 1983.
168. MANOYEL SONSEKA. 1982.
169. TINO SORIANO. 1981.
170. TINO SORIANO. 1982.
171. ANTONIO TAMPERNEIRO. Μαδρίτη, 1982.
172. MIGUEL TRIALIO. Πεσμένοι άγγελοι. Μαδρίτη, 1982.
173. MIGUEL TRIALIO. Ροκ Όλα, 1983.
174. XABIER VALIONPAT. 1983.
175. VALENTIN VALIONPAT. Να διδάξεις αυτόν που δεν ξέρει, 1983.

176. ΜΙΓΚΕΛ ΑΝΧΕΛ ΙΑΝΙΕΘ. 1983.
177. ΜΙΓΚΕΛ ΑΝΧΕΛ ΙΑΝΙΕΘ. 1983.
178. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΘΟΜΠΕΛ. Ελ Ρετίρο. Μαδρίτη, 1982.
179. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΘΟΜΠΕΛ. Ελ Ρετίρο. Μαδρίτη, 1982.
180. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΘΟΜΠΕΛ. Οθίνος, 1982.

III. Πάντα φωτογραφικά είδη

181. ANTONIO ΜΠΟΥΕΝΟ. Η οικογένεια, 1980.
182. ΛΟΪΣ ΚΑΡΡΕ. Ο Λουίς και η Τέρε, 1982.
183. ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΑΛΙΞ. Πορτραίτο, 1983.
184. ΓΚΟΡΚΑ ΝΤΟΥΟ. Αντυ Γουορχόλ, 1983.
185. ANTONIO ΜΑΡΚΟΣ. 1983.
186. ΧΕΡΑΡΔΟ ΜΟΣΚΙΩΝΙ. Ο Χοσέ Περγαμίν, 1981.
187. ANTONIO ΜΟΥΛΑ. Ελ Καλί, 1982.
188. ΟΟΥΚΑ ΛΕΛΕ. Η Μάργκα και η Ολάια Παθ. Περί διαλεκτικής αλλά σε κραυγαλέο πράσινο, 1982.
189. ΜΠΕΡΝΑΡΔΟ ΠΕΡΕΘ. Μάιλς Νταίβις, 1983.
190. ΠΑΛΒΟ ΠΕΡΕΘ ΜΙΝΓΚΕΘ. Πορτραίτο του Εδουάρδο Πεγαμόιδε, 1982.
191. ΠΑΒΛΟ ΠΕΡΕΘ ΜΙΝΓΚΕΘ. Φάννυ Μακναμάρα, 1982.
192. ΛΟΥΙΣ ΠΟΪΡΟΤ. 1983.
193. ΛΟΥΙΣ ΠΟΪΡΟΤ. 1983.
194. ΛΕΟΠΟΛΔ ΣΑΜΣΩ. Ο Αντονίτο Λόπεθ. Μαδρίτη, 1981.
195. ΚΑΡΛΟΣ ΣΒΑΡΤΣ. Ο Γκιλιέρμο Καμπέρα Ινφάντε, 1981.
196. ΖΙΟΡΔΙ ΣΟΘΙΑΣ. Ο Μπόρχες, 1980.
197. ΧΟΥΑΝ ΡΑΜΟΝ ΓΙΟΥΣΤΕ. Αυτοπροσωπογραφία, 1983.
198. ΜΑΝΟΥΕΛ ΠΕΡΕΘ ΜΠΑΡΙΟΠΕΔΡΟ. Ο Χουανίτο, 1981.
199. ΡΑΦΑΕΛ ΝΤΕΜΠΕΝ. Ο Φελίπε Γκονθάλεθ, 1982.
200. ΜΑΡΙΣΑ ΦΛΟΡΕΘ. Ο Βασιλεύς με τον Πεμάν, 1981.
201. ΜΑΡΙΣΑ ΦΛΟΡΕΘ. Λα Πασιονάρια, 1983.
202. ΜΑΡΙΣΑ ΦΛΟΡΕΘ. Η Κάρμεν Ρομέρο, 1983.
203. ΜΙΓΚΕΛ ΑΝΧΕΛ ΓΚΟΝΘΑΛΕΘ. 1983.
204. ΜΑΝΟΥΕΛ ΕΡΝΑΝΤΕΘ ΝΤΕ ΛΕΟΝ. Επίσκεψη του Πάπα, 1982.
205. ΜΑΝΟΥΕΛ ΕΡΝΑΝΤΕΘ ΝΤΕ ΛΕΟΝ. Πλημμύρα, 1982.
206. ΜΑΝΟΥΕΛ ΕΡΝΑΝΤΕΘ ΝΤΕ ΛΕΟΝ. Ο Βασιλεύς, 1982.
207. ΘΕΣΑΡ ΛΟΥΚΑΣ. Ο Βασιλεύς, 1983.
208. KIM ΛΙΕΝΑΣ. 1983.
209. ΛΟΥΙΣ ΜΑΓΚΑΝ. 1981.
210. ΜΠΕΡΝΑΡΔΟ ΠΕΡΕΘ. Η Εστρεγίτα Κάστρο, 1982.
211. ΜΠΕΡΝΑΡΔΟ ΠΕΡΕΘ. Πέρασμα μιας πυρηνικής συνοδείας από την Αλκαλά ντε Ενάρες, 1983.

212. ΜΠΕΡΝΑΡΔΟ ΠΕΡΕΘ. Ο Αλμπέρτι κοιτάζοντας ένα πίνακα, 1983.
213. ΖΙΟΡΔΗ ΣΩΘΙΑΣ. 1982.
214. ΒΙΚΤΩΡ ΣΤΑΪΝΜΠΕΡΓΚ. Ακτή του Ελεφαντοστού, 1981.
215. ΒΙΚΤΩΡ ΣΤΑΪΝΜΠΕΡΓΚ. Από την επίσκεψη του Πάπα στην Ισπανία, 1982.
216. ΒΙΚΤΩΡ ΣΤΑΪΝΜΠΕΡΓΚ. Ελ Σαλβαδώρ, 1983.
217. ΛΟΥΙΣ ΚΑΡΡΕ. Η Σαντιάγο ντε Κομποστέλα. Από ψηλά, 1982.
218. ΧΟΣΕ ΚΟΥΕΡΒΟ ΑΡΑΝΓΚΟ. Χιονισμένο τοπίο. Λεόν, 1980.
219. ΧΟΣΕ ΚΟΥΕΡΒΟ ΑΡΑΝΓΚΟ. Αιγαυαμπλάβα, 1981.
220. ΧΟΣΕ ΚΟΥΕΡΒΟ ΑΡΑΝΓΚΟ. 1983.
221. ΚΡΙΣΤΙΝΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΡΟΝΤΕΡΟ. Ταυρομαχία στην Ρόντα, 1981.
222. ΚΡΙΣΤΙΝΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΡΟΝΤΕΡΟ. Οι οικονόμες, 1982.
223. ΚΡΙΣΤΙΝΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΡΟΝΤΕΡΟ. Το κορίτσι είχε μια αποστολή, 1982.
224. ΖΙΟΡΔΗ ΓΚΙΛΙΟΥΜΕΤ. Πέτρα εν πτήσει, 1982.
225. ΖΙΟΡΔΗ ΓΚΙΛΙΟΥΜΕΤ. Ελ Πόμπλε Νόου, 1983
226. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΜΑΝΣΟ. 1982.
227. ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΜΑΝΣΟ. 1982.
228. ΜΑΡΤΑ ΣΕΝΤΙΣ. Ρόκτορτ. Μάινε, 1983.
229. ΒΙΚΤΩΡ ΣΤΑΪΝΜΠΕΡΓΚ. Ταξ Μαχάλ, 1981.
230. ΕΔΟΥΑΡΔΟ ΣΟΥΒΙΑΣ. Ιμιλτσίλ, 1983.
231. ΕΔΟΥΑΡΔΟ ΣΟΥΒΙΑΣ. Ιμιλτσίλ, 1983.
232. ΕΔΟΥΑΡΔΟ ΣΟΥΒΙΑΣ. Ιμιλτσίλ, 1983.
233. ΡΑΦΑΕΛ ΒΕΛΑΣΚΟ. Περού, Λίμα, 1980.
234. ΡΑΦΑΕΛ ΒΕΛΑΣΚΟ. Περού, Λίμα, 1980.
235. ΡΑΜΟΝ ΘΑΜΠΑΛΘΑ. Από τη σειρά Τσιγγάνοι, 1980.
236. ΡΑΜΟΝ ΘΑΜΠΑΛΘΑ. Από τη σειρά Τσιγγάνοι, 1981.
237. ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΑΡΜΠΟΛΕΑ. 1982.
238. ΑΝΤΟΝΙ ΜΠΕΡΝΑΔ. Κατάλογος του Περτεγάς, 1983.
239. ΠΕΠΕ ΜΠΟΤΕΛΙΑ. 1983.
240. ΑΛΕΧΑΝΤΡΟ ΚΑΜΠΕΡΑ. 1982.
241. ΑΛΕΧΑΝΤΡΟ ΚΑΜΠΕΡΑ. 1982.
242. ΛΟΥΙΣ ΚΑΡΜΠΑΛΙΟ. 1983.
243. ΘΕΣΑΡ ΛΟΥΚΑΣ. 1980.
244. ΧΑΒΙΕΡ ΒΑΛΙΟΝΡΑΤ. 1983.
245. ΧΑΒΙΕΡ ΒΑΛΙΟΝΡΑΤ. 1983.
246. ΜΙΚΑΕΛ ΡΕΗ. Πολαρόιντ, 1980.
247. ΜΙΚΑΕΛ ΡΕΗ. Η Άννα, 1981.
248. ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΑΡΜΠΟΛΕΑ. 1983.
249. ΠΕΠΕ ΜΠΟΤΕΛΙΑ. 1981.
250. ΛΟΥΙΣ ΝΤΟΜΙΝΓΚΕΘ. Τα Δουκάδος με λίγη νικοτίνη, 1983.
251. ΕΜΙΛ Λ. ΟΥΕΣΚΑ. Το περιοδικό Νοβεδάδες. Γαστρονομία σε γιορτές, 1983.

- 252. ΓΚΟΡΚΑ ΝΤΟΥΟ. 1983.
- 253. ΜΙΣΕΛ ΜΑΛΚΑ. Καμπάνια του οίκου Λοέβε, 1983.
- 254. ΜΙΓΚΕΛ ΜΑΡΤΙΝΕΘ. Καμπάνια εμφυαλωμένου νερού Φοντέρ, 1983.

IV. Πέντε φωτογραφίες. Τα βραβεία.

- 255. ΜΑΝΟΥΕΛ ΠΕΡΕΘ ΜΠΑΡΙΟΠΕΔΡΟ. Ο Τεχέρο στο κοινοβούλιο. Ουώλτ Πρεσ Φότο, 1981.
- 256. ΧΟΣΕ ΕΡΝΑΝΤΕΘ ΠΙΝΑ. Με τον ήλιο στην πλάτη. Βραβείο Πλανέτα, 1981.
- 257. ΑΛΕΧΑΝΤΡΟ ΚΑΣΤΕΛΙΟΤΕ ΠΙΝΙΟΥΕΛΑ. Πορτραίτο σε μπλέ. Βραβείο Πλανέτα, 1982.
- 258. ΒΙΚΤΩΡ ΣΤΑΙΝΜΠΕΡΓΚ. Ο Φελίπε μπαίνοντας στην Μονκλόα. Βραβείο Πλανέτα για φωτορεπόρτερ, 1982.
- 259. ΜΙΓΚΕΛ ΑΝΧΕΛ ΓΚΟΝΘΑΛΕΘ. Κόλθα, το δηλητηριασμένο λάδι. Βραβείο Φωτοπρές, 1983.

Έκδοση - Επιμέλεια : Εθνική Πινακοθήκη

Μετάφραση : Χουάν Σέργιο Ναδάλ

Αθήνα, Μάιος 1984

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

036000013162

